

Conjunctuurbericht

centraal bureau voor de statistiek*

augustus 1985

Het volume van de industriële produktie nam in juni ten opzichte van mei toe. In het eerste halfjaar van 1985 lag de bedrijvigheid in de industrie op een hoger niveau dan in dezelfde periode van 1984. De ontwikkeling van de produktie in de nijverheid bleef in Nederland in mei achter bij die van onze belangrijkste handelspartners. Het indexcijfer van de orderpositie steeg in juni ten opzichte van mei. Ook de orderontvangst nam in juni ten opzichte van de voorafgaande maand toe, vooral door de gestegen orderontvangst uit het buitenland.

In vergelijking met dezelfde maand van het voorgaande jaar steeg het volume van de invoer van goederen in mei sterker dan dat van de uitvoer.

Het volume van de consumptie door gezinnen was in juni lager dan in de overeenkomstige maand van 1984. In het eerste halfjaar lag het consumptievolume evenwel op een hoger niveau dan in de eerste helft van 1984.

Het prijsindexcijfer van de gezinsconsumptie van juli daalde licht ten opzichte van dat van juni.

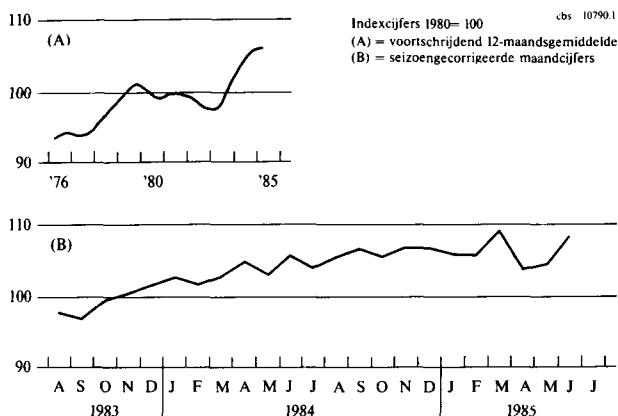
Het voor seizoeninvloeden gecorrigeerde aantal werklozen is in juli vergeleken met juni gestegen.

De rente op de kapitaalmarkt lag in juni op een lager niveau dan in de voorafgaande maand; hiermee zette de dalende tendens zich voort.

Dit blijkt uit gegevens die medio augustus 1985 beschikbaar waren.

Het voor seizoeninvloeden gecorrigeerde volume van de industriële produktie nam in juli ten opzichte van mei met 3,5% toe. Dit is het hoogste groeicijfer sinds juli 1983.

Produktie industrie (volume)

Vergeleken met de overeenkomstige maand in 1984 lag het niveau van het volume van de gemiddelde dagproduktie in de industrie in juni bijna 4% hoger (zie tabel 1).

In de maanden mei en april werden aanzienlijk lagere groei-percentages gemeten. Gemiddeld over het eerste halfjaar steeg de dagproduktie met 2,5% ten opzichte van het gemiddelde van de eerste zes maanden van 1984. Een groei, groter dan dit gemiddelde, deed zich voor bij de metaalindustrie - uitgezonderd

de basismetaalindustrie - de rubber- en kunststofverwerkende industrie en de grafische en papierindustrie.

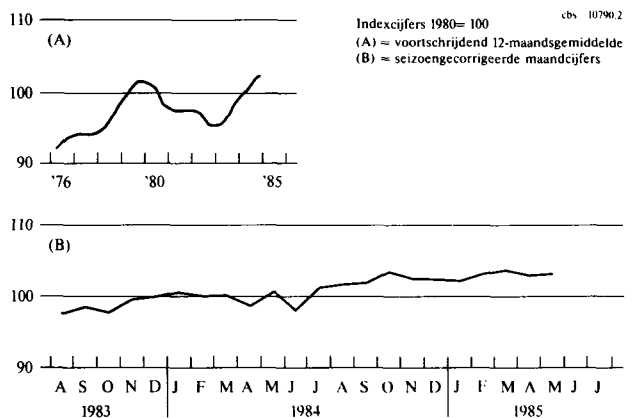
Een geringere groei deed zich voor bij de voedings- en genotmiddelenindustrie, de chemische industrie en de textiel- en kledingindustrie.

Een daling ten opzichte van het eerste halfjaar van 1984 werd geregistreerd bij de hout- en bouwmaterialenindustrie, de basismetaalindustrie en de aardolie-industrie.

In de niet tot de industrie behorende bedrijfstakken delfstofwinning en openbare nutsbedrijven lag het produktie-niveau in de eerste zes maanden van dit jaar aanzienlijk hoger dan in het eerste halfjaar van 1984 (8 respectievelijk 5%). Het relatief koude eerste kwartaal is hieraan niet vreemd geweest. Voor de nijverheid (exclusief de bouwnijverheid) resulteerde voor het eerste halfjaar een produktiegroei van 4%.

De produktie in de nijverheid (exclusief de bouwnijverheid) in de negen voor Nederland belangrijke exportlanden nam in april en mei met 3% toe ten opzichte van dezelfde maanden het jaar daarvoor (zie tabel 3). In Nederland lag het niveau van de produktie in zowel april als in mei op dat van de overeenkomstige maanden van 1984. In de eerste drie maanden van 1985 kende Nederland juist hogere groeipercenages dan het buitenland.

Produktie nijverheid buitenlandse handelspartners (volume)

Het indexcijfer van de orderpositie in de industrie steeg in juni ten opzichte van mei met 2%. Gemiddeld over het eerste halfjaar lag het indexcijfer van de orderpositie op een niveau dat ongeveer 5% hoger was dan in het eerste halfjaar van 1984. De orderontvangst in de industrie nam in juni ten opzichte van mei toe. Vooral de exportorders veroorzaakten deze positieve ont-

Verbeterde cijfers worden niet als zodanig gekenmerkt.

* Samengesteld door de hoofdafdeling Nationale rekeningen van het CBS.

wikkeling. De bezettingsgraad van de produktiemiddelen bleef in het tweede kwartaal ten opzichte van het eerste kwartaal ongewijzigd.

Uit de conjunctuurtest van juni bleek voorts dat de ondernemers in de industrie voor het komend halfjaar een stabilisering van de werkgelegenheid verwachtten, alsmede een enigszins afnemende buitenlandse afzet.

Het volume van de invoer van goederen steeg in mei met 6%. In april was de stijging slechts 2% terwijl in het eerste kwartaal het invoervolume met 8% toenam. Dit steeds ten opzichte van dezelfde periode het jaar daarvoor. De stijging in mei werd vooral veroorzaakt door de forse groei van de invoer van investeringsgoederen (+24%). Bij de interpretatie van dit cijfer moet bedacht worden dat de import van deze goederen niet altijd tot een investering in Nederland hoeft te leiden. Zo komt het voor dat bepaalde goederen die als invoer worden aangegeven niet in ons land hun bestemming vinden maar weer worden uitgevoerd. Het is niet mogelijk deze stroom in de maandcijfers volledig te kwantificeren.

De invoer van grond- en hulpstoffen - veruit de grootste invoercategorie - nam in mei met 3% toe.

De import van consumptiegoederen steeg met 1%.

De voor prijsveranderingen gecorrigeerde uitvoer van goederen lag in mei op een niveau dat 2% hoger was dan dat van mei 1984. Dit is het laagste groeipercentage sinds december 1984. In april was de stijging nog 7%, in het eerste kwartaal nam het uitvoervolume met 6% toe. Dit steeds vergeleken met dezelfde periode het jaar daarvoor. Het volume van de uitvoer van onbewerkte agrarische produkten en van de delfstoffen nam in mei fors toe (met 13 respectievelijk 10%).

De uitvoer van fabrikaten bleef op het niveau van mei 1984; slechts de uitvoer van aardolieprodukten en van metaalprodukten steeg, de export van de andere onderscheiden groepen van fabrikaten daalde.

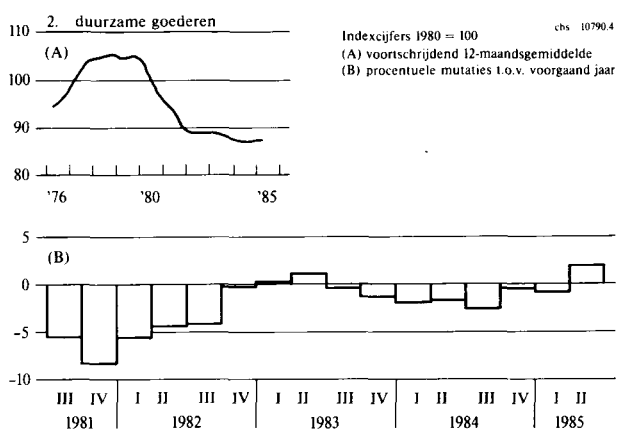
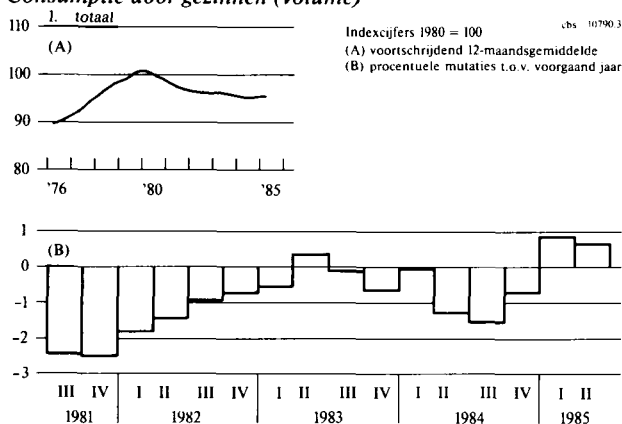
De meest recente gegevens voor de maand juni duiden op een volumestijging van zowel de invoer als de uitvoer met 5%.

De consumptie door gezinnen, gecorrigeerd voor prijsveranderingen, lag in juni op een niveau dat bijna 2% lager was dan in de overeenkomstige maand van 1984.

Het bestedingsvolume aan voedings- en genotmiddelen daalde het meest (-5%). Hoewel de aankoop van personenauto's fors toenam, daalde ook de consumptie van duurzame goederen (-2%). Het volume van de bestedingen aan de overige goederen en diensten nam in juni eveneens af (-1%).

De consumptie door gezinnen lag in het eerste halfjaar op een niveau dat 0,8% hoger was dan in de eerste helft van 1984. Dit niveau is evenwel nog bijna 5% lager dan het gemiddelde consumptievolume in 1980.

Consumptie door gezinnen (volume)

In het eerste halfjaar stegen de aankopen aan de overige goederen en diensten het meest (0,9%). De stijging werd voornamelijk in het eerste kwartaal gerealiseerd. Ook het bestedingsvolume aan duurzame consumptiegoederen steeg in de eerste helft van 1985 (0,5%). Bij deze laatste categorie overtrof de stijging in het tweede kwartaal (1,8%) de daling in het eerste kwartaal (-1,0%). De bestedingen aan voedings- en genotmiddelen daalden in de eerste helft van 1985 in volume met 0,4%. Deze afname is geheel toe te schrijven aan de daling in het eerste kwartaal (-0,7%). Dit steeds vergeleken met de overeenkomstige periode in het jaar daarvoor.

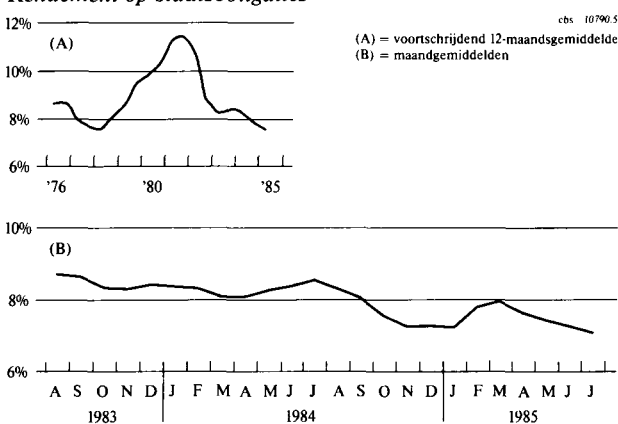
Het prijsindexcijfer van de gezinsconsumptie van juni daalde vergeleken met dat van juni met 0,2%. De huurverhoging per 1 juli (gemiddeld 3,5%) had een invloed op het totale prijsindexcijfer van +0,5%. Deze stijging werd echter meer dan tenietgedaan door prijsdalingen van onder andere kleding, schoeisel en benzine.

Gemeten ten opzichte van juli 1984 was er sprake van een stijging van 2,3%. Vergeleken met de belangrijkste handelspartners is de groei van het prijsindexcijfer in Nederland gering (zie tabel 4).

Het voor seizoeninvloeden gecorrigeerde aantal werklozen is in juli ten opzichte van juni gestegen met 7 200. Sinds februari is dit aantal elke maand licht gedaald. De nu geregistreerde stijging is de grootste sinds augustus 1984.

De rente op de kapitaalmarkt, gemeten aan het rendement op staatsobligaties, daalde in juli en bereikte een niveau van gemiddeld 7,1%. De dalende tendens die medio 1984 inzette is slechts in de maanden februari en maart onderbroken geweest. Op de geldmarkt daalde de rente voor de tweede achtereenvolgende maand.

Rendement op staatsobligaties

Tabel 1. Kerngegevens recente ontwikkelingen

cbs

	Gemidd. jaarmutatie 1978/1982	1983	1984	1984				1985		1985						
				1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.	jan.	febr.	maart	april	mei	juni	juli
1. Hoeveelheidsgegevens																
		%	% mutatie t.o.v. dezelfde periode het jaar daarvoor													
<i>Gemiddelde dagproductie in de nijverheid</i>																
Nijverheid	-1	2	5	7	4	6	3	7	1	9	6	6	0	0	3	
Delfstoffenwinning	-6	8	2	14	-5	1	-6	12	2	21	10	5	3	2	-1	
Industrie	1	0	6	5	7	7	6	4	1	2	3	7	-1	1	4	
Voedings- en genotm. ind.	3	1	3	3	3	2	2	1	2	3						
Textiel-, kledingindustrie	-4	-4	0	-1	1	0	-2	1	1	-1	3	1				
Grafische en papierind.	1	0	5	5	6	5	5	6	4	6	6	5	1	3		
Aardolie-industrie	-8	8	10	20	5	10	4	-6	-7	-3	-8					
Chemische industrie	2	9	8	12	9	6	4	4	0	2	4	4	0	-1	2	
Rubber- en kunstst. ind.	2	5	7	8	6	7	7	6		7	5	6				
Hout- en bouwmaterialenind.	-5	-2	0	2	1	-1	-3	-7		-15	-11	3				
Metaalindustrie	1	-2	9	5	9	11	11	7		5	5	11				
Basismetaalindustrie	0	8	20	37	21	16	9	4	-12	11	3	-1	-18	-12	-6	
Overige metaalindustrie	1	-3	8	2	8	11	11	7		4	5	12				
Openbare nutsbedrijven	1	3	4	4	2	9	0	9	-1	17	9	3	1	-5		
<i>Bouwnijverheid: aantallen begonnen woningen</i>																
	0	2	-5	9	-1	-17	-12	-28	-9							
<i>Buitenlandse handel</i>																
Invoer, totaal	0	4	7	11	6	7	6	8		9	0	15	2	6		
Grondst. en halffabrikaten	0	4	11	15	11	11	9	6		7	-1	12	-3	3		
Consumptiegoederen	2	1	2	3	3	-1	8	4		5	-1	8	6	1		
Investeringsgoederen	-2	8	14	29	4	19	7	14		24	-7	28	13	24		
Algemene goederen	7	5	-15	-16	-14	-13	-13	18		11	16	30	16	17		
Uitvoer, totaal	2	6	6	9	5	4	7	5		4	4	7	7	2		
Onbewerkte agrar. prod.	6	2	5	-1	0	7	15	12		7	9	18	24	13		
Delfstoffen	-7	4	-2	15	-11	-7	-13	4		9	2	2	1	10		
Fabrikaten, totaal	3	7	7	9	7	4	8	4		3	3	7	7	0		
voedings- en genotmidd.	7	6	6	2	7	6	10	8		18	3	4	4	0		
textiel en kleding	0	0	11	7	15	6	15	10		8	9	13	16	-4		
aardolieproducten	-2	8	1	14	-10	0	-5	-5		-8	5	-11	8	2		
chemische producten	4	12	9	14	13	3	6	5		-2	7	10	3	-5		
metaalproducten	3	3	10	7	10	7	11	6		5	0	13	11	6		
overige fabrikaten	3	5	8	8	13	7	10	8		1	1	21	6	-1		
<i>Consumptieve bestedingen van de Nederlandse bevolking</i>																
Totale consumptie	1	0	-1	0	-1	-2	-1	1	1	3	0	-1	2	2	-2	
Voedings- en genotmidd.	1	0	-4	-2	-5	-5	-3	-1	0	3	-3	-2	2	4	-5	
Duurz. consumptiegoederen	-3	0	-2	-2	-2	-3	-1	-1	2	0	-5	1	5	3	-2	
Ov. goederen en diensten	2	0	1	2	1	0	0	2	0	4	1	-1	0	1	-1	
<i>Bruto invest. in vaste activa</i>																
Bedrijven																
Nijverheid	-3	-7	15	12	14	15	18									
Andere bedrijven	-2	6	-1	12	-6	-14	6									
Woningexploitatie	-4	1	2	4	-2	4	3									
Totaal bedrijven	-3	1	4	9	0	0	8									
Overheid	-4	-2	2	-2	-3	7	5									
Totaal bedrijven en overheid	-3	0	4	7	0	1	8									
Naar type																
Bouwwerken	-3	-3	3	2	-1	4	4									
Vervoermiddelen	-3	17	-2	26	-8	-24	4									
Machines e.d.	-1	-1	14	11	14	14	15									
2. Prijzen																
Prijsindex gezinsconsumptie, reeks voor werkn. gezinnen	5,6	2,8	3,3	3,7	3,7	2,9	3,0	2,3	2,5	2,4	2,2	2,4	2,5	2,6	2,5	2,3
Invoer (unit value)	8	1	6	7	7	5	4	6		5	6	8	6	4		
Uitvoer (unit value)	8	-1	8	8	10	7	6	5		4	4	5	5	4		
Ruilvervoet	0	-1	2	1	3	2	2	-1		-1	-1	-2	-1	-1		
Productenprijzen, binnenl. afzet nijverh. (excl. bouw-)	8,0	0,4	5,5	5,5	6,4	5,8	4,6	2,0 ²		1,8 ²	1,7 ²	2,4 ²	2,5 ²			
Idem afzet land- en tuinbouw	3	2	2	9	5	2	-6									
Indexcijfers regelingslonen	5	1	0	0	0	0	1	2	2	2	2	2	2	2	1	
3. Sociale indicatoren																
Werkz. pers. in de delfst.w., industrie en openbaar nut	-3	-4	-2	-3	-2	-1	-1	0								
Productie per werkn. in de nijverheid (excl. bouw-)	2	7	7	11	6	8	4	7								
Uitgesproken faillissementen	22	-11	-19	-19	-24	-19	-14	-16	-9	-2	-31	-13	-1	-12	-14	4
aantallen (x 1 000)																
Openstaande aanvragen ¹	9	15	13	14	16	18	21	23	21	21	22	22	23	24	26	
Werklozen ¹	801	822	839	839	821	791	781	768	780	783	778	774	773	756	763	
%																
Werklozen in % v.d. afhankelijke beroepsbevolking	17,1	17,2	17,8	17,0	17,3	16,7	16,3	15,2	16,5	16,5	15,9	15,4	15,1	15,1	15,6	
4. Geld- en kredietwezen																
Consumptief krediet (verstr.)	-3	-2	0	0	0	-6	6	-3	9	-7	-2	-1	16	17	-4	
ANP-CBS beursindex	0	44	27	48	24	16	25	22	32	14	23	28	29	30	37	43
Geldhoeveelheid	4	11	4	4	3	4	5	7		6	8	8	7			
Spaartegoeden	12	2	3	2	3	4	4	5		5	5	5	6	27		
Dollarkoers contante notering	2	7	12	14	9	11	15	21	14	13	22	28	17	14	12	2
%																
Daggeld rente	5,3	5,8	5,9	5,7	5,9	5,7	6,4	6,9	5,8	6,5	6,9	6,8	7,1	6,8	6,6	
Rendement op staatsobligaties	8,2	8,0	8,3	8,3	8,3	7,4	7,7	7,4	7,2	7,8	8,0	7,6	7,4	7,2	7,1	

¹ Seizoengecorrigeerde cijfers.

² Betreft alleen industrie.

Tabel 2. *Conjunctuurtest bij de industrie*

cbs

	1983		1984				1985		1984			1985		
	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.	april	mei	juni	april	mei	juni
1984=100														
Nederland														
Indecijfer orderpositie	93	93	96	101	101	101	101	104	100	100	103	102	104	106
saldi van de positieve en negatieve antwoorden (in %)														
Orderontvangsten binnenland ¹	-6	-2	4	3	-4	-1	2	2	4	6	-2	-2	4	4
Orderontvangsten buitenland ¹	1	5	10	-2	-1	0	12	-1	-13	8	0	-4	-6	7
Stemmingsindicator ²	-7	-4	-1	-1	-3	-2	2		0	0	-3	-3	-2	
%														
Bezettingsgraad	81	80	82	83	84	83	84	84						
saldi van de positieve en negatieve antwoorden (in %)														
Europese Gemeenschap														
Stemmingsindicator ²	-9	-4	-4	-5	-2	-3	-5		-6	-4	-4	-5	-5	
%														
Bezettingsgraad	77	78	79	80	79	81	81							

¹ De vraagstelling heeft betrekking op de ontwikkeling t.o.v. de voorgaande periode.² Dit is een gemiddelde van de antwoorden op de vragen: beoordeling van de voorraden eindproducten en de bedrijvigheid in de komende maanden; seizoengecorrigeerde gegevens (bron: Eurostat).Tabel 3. *Productie nijverheid buitenland. Volume-ontwikkelingen*

cbs

	1983	1984	1984			1985		1984			1985					
			2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	maart	april	mei	juni
% mutatie t.o.v. dezelfde periode een jaar daarvoor																
Bondsrepubliek Duitsland	1	3	0	4	4	4		8	4	1	3	3	4	6	5	
Frankrijk	1	2	2	3	2	1		5	1	-1	-2	2	1	2	1	
Italië	-3	3	7	7	3	4		4	2	4	0	8	5	5	2	
België	2	4	5	3	3	2		2	0	7	0	2	4	3		
Groot-Brittannië	3	1	1	0	0	1		0	0	-1	-2	1	3	5	7	
Denemarken	3	10	7	10	13	2		21	12	7	10	5	-8	3	0	
Verenigde Staten	6	11	13	9	6	4	2	6	6	6	4	3	3	2	1	2
Japan	3	11	12	10	10	3	6	12	10	9	9	5	5	7	7	5
Buitenland (gewogen) ¹	0	4	3	4	4	3		6	3	2	1	3	4	3	3	
Nederland	2	5	4	6	3	7	1	5	3	1	9	6	6	0	0	3

¹ Een gemiddelde van de 9 belangrijkste exportlanden, gewogen met hun aandelen in de Nederlandse export in 1980.Tabel 4. *Prijzen consumptie in het buitenland*

cbs

	Gemidd. jaarmutatie 1978/1982	1983	1984	1984		1985						
				dec.	jan.	febr.	maart	april	mei	juni	juli	
% mutatie t.o.v. dezelfde periode een jaar daarvoor												
Bondsrepubliek Duitsland	4,8	3,0	2,2	2,2	2,1	2,3	2,5	2,5	2,5	2,7	2,3	2,3
België	6,4	6,4	6,3	5,3	5,0	5,3	5,7	5,5	5,3	5,1	5,1	
Frankrijk	11,7	9,6	7,3	6,7	6,5	6,4	6,4	6,5	6,5	6,4	6,4	
Italië	16,8	15,0	10,6	8,5	8,6	8,6	8,6	8,8	8,8	8,7	8,7	8,7
Groot-Brittannië	12,2	4,7	5,3	5,0	5,0	5,4	6,1	6,9	7,0	7,0	7,0	
Verenigde Staten	9,7	4,0	3,4	3,5	3,6	3,5	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7	
Japan	4,6	1,9	2,3	2,4	2,9	1,4	1,6	1,9	1,6	2,2	2,2	
Nederland	5,6	2,8	3,3	2,8	2,4	2,2	2,4	2,5	2,6	2,5	2,5	2,3